

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Συνενώσεις-Ιδρύσεις Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2011-2012

Εισαγωγικό Σημείωμα

Στις 19 Ιανουαρίου 2011, το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έθεσε σε δημόσια διαβούλευση **«Συνενώσεις-Ιδρύσεις Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2011-2012»**. Κατά τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, η οποία έληξε στις 24 Ιανουαρίου 2011, κατατέθηκαν απόψεις και προτάσεις (505 σχόλια) φορέων εκπαίδευσης (6), συλλόγων γονέων και κηδεμόνων (16) και μεμονωμένων ατόμων (388) (βλ. Παράρτημα).

Η διαβούλευση διήρκησε πέντε (5) ημέρες, διότι αφορά στον **προσδιορισμό κειμένου ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ**, βάσει του υπάρχοντος νομικού πλαισίου, και **όχι σε νέα νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας**, ούτε καν σε Υπουργική Απόφαση. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε **κατ' εξαίρεση να τεθεί κείμενο εγκύκλιου σε διαβούλευση** στο OpenGov, λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος και της υψηλής ανταπόκρισης που αναμενόταν σε συνδυασμό με την ανάληψη καθηκόντων των νέων Δημοτικών Αρχών .

Τα σχόλια που κατατέθηκαν βασίστηκαν στις παρακάτω τέσσερις κατευθυντήριες ερωτήσεις:

Ερώτημα 1: Ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας οι λόγοι που συνθέτουν την αναγκαιότητα για Συνενώσεις – Ιδρύσεις Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και ποιοι βασικοί στόχοι πρέπει να επιδιώκονται;

Ερώτημα 2: Ποιες θεωρείτε ότι πρέπει να είναι οι πρόσθετες παράμετροι που πρέπει να ληφθούν υπόψη με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο;

Ερώτημα 3: Ποιες άλλες προτάσεις έχετε, σχετικά με την διαδικασία των μεταβολών των σχολικών μονάδων;

Ερώτημα 4: Εφόσον το ερωτηματολόγιο αυτό απηχεί τις επίσημες επιστημονικές θέσεις του συλλογικού σας φορέα, παρακαλούμε να αναφέρετε εάν και τι είδους διαδικασίες εσωτερικής διαβούλευσης έλαβαν χώρα, προκειμένου να καταλήξετε στη διαμόρφωση της τελικής σας στάσης απέναντι στο θέμα.

Στο τέλος της έκθεσης, σε μορφή παραρτήματος, καταγράφονται οι φορείς που συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση.

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Άρθρο 1 – <http://www.opengov.gr/yppepth/?p=614>

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 320 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο άρθρο.

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων διαμαρτύρεται γιατί η διαβούλευση κράτησε μόνο τέσσερις μέρες. Θεωρούν πως ο χρόνος που δόθηκε είναι λιγοστός για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Πολλοί θεωρούν πως οι συνενώσεις θα οδηγήσουν σε οπισθοδρόμηση και η εκπαίδευση των παιδιών, ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές θα θυμίζει εκπαίδευση παλιότερων εποχών. Γι αυτό το λόγο πολλοί από τους συμμετέχοντες πιστεύουν πως το κλείσιμο σχολείων θα έχει αρνητικές συνέπειες στη δημόσια εκπαίδευση. Αυτό που χρειάζεται υποστηρίζουν πως είναι να δοθεί προτεραιότητα καθώς και περισσότερα χρήματα στον τομέα της εκπαίδευσης.

Υπάρχουν βέβαια αρκετοί, οι οποίοι είναι πολύ διαλλακτικοί και θετικοί απέναντι στις συνενώσεις σχολείων με κάποιες όμως προϋποθέσεις. Τέτοιες είναι η συστέγαση σχολείων, η χιλιομετρική απόσταση, ο αριθμός των μαθητών, τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Θεωρούν αδήριτη ανάγκη το νοικοκύρεμα στο χώρο της παιδείας. Επιπλέον πιστεύουν πως οι σχολικές μονάδες θα λειτουργήσουν καλύτερα αφού θα υπάρχει ένας διευθυντής και τα σχολεία θα είναι πολυδύναμες και αυτόνομες μονάδες. Βέβαια τα πολυάριθμα σχολεία μπορούν να εμφανίσουν φαινόμενα βίας και εγκληματικότητας. Αυτό που πρέπει να προσεχθεί περισσότερο είναι η αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, να δοθεί μεγάλη προσοχή στις μεταφορές των μαθητών και ο γνώμονας να είναι μόνο παιδαγωγικός.

Κάποιοι από τους συμμετέχοντες πιστεύουν ότι οι συνενώσεις σχολείων στην περιφέρεια θα υποβαθμίσουν τη «ζωή στην επαρχία» και θα συμβάλουν σε φαινόμενα αστυφιλίας.

Από πολλούς επίσης υποστηρίζεται ότι θα αυξηθεί η ανεργία στους καθηγητές καθώς με τις συνενώσεις θα μειωθούν οι ανάγκες για εκπαιδευτικό προσωπικό ενώ τα Πανεπιστημιακά Τμήματα θα συνεχίσουν να παράγουν απόφοιτους.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

[...]Η διαδικασία των συγχωνεύσεων καταργήσεων των σχολικών μονάδων πρέπει να ξεκινά από τις αρχές Νοεμβρίου κάθε σχολικού έτους και να καταλήγει κάθε τέλη Ιανουαρίου του ίδιου σχολικού έτους. Έτσι θα γίνεται η διαβούλευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων ολοκληρωμένα και Δημοκρατικά. Επίσης το αποτέλεσμα της διαβούλευσης να καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή του προς την πολιτική ηγεσία. Όσον αφορά τα κριτήρια για τη βιωσιμότητα των σχολικών μονάδων προτείνω τα εξής: 1. Κάθε περιφέρεια να έχει ειδικά όρια για κάθε περιοχή της. 2. Να υπάρχουν όλοι οι τύποι Λυκείων σε κάθε Δήμο. 3. Να μην επιτρέπεται να υπάρχουν τάξεις πάνω από 25 μαθητές και κάτω από 10 μαθητές. 4. Να δοθεί η δυνατότητα στους Δήμους να ιδρύουν ευέλικτες μορφές κατάρτισης ως λύση στην τοπική ανεργία και ανάπτυξη της περιοχής. Για φέτος να δοθεί η προτεραιότητα στη συγχώνευση σχολείων που οι μαθητές είναι κάτω από 5 μαθητές ανά τάξη.[...]

[...]Γίνεται πολύς λόγος τον τελευταίο καιρό για Συγχωνεύσεις-Καταργήσεις σχολείων για εξοικονόμηση πόρων για την παιδεία ,η πιο "κερδοφόρα" επένδυση της εποχής που διανύουμε. Αυτός είναι ο μόνος σοβαρός λόγος για τον οποίο ερχόμαστε σε διάλογο μεταξύ μας Υπουργοί, Εκπαιδευτικοί και Γονείς προς το όφελος της Νέας Γενιάς που έχει εμάς τους ίδιους ως στήριγμά της. Δεχόμαστε ότι οι συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων τόσο διοικητικά όσο και ανθρωπιστικά θα είχε κάποιο νόημα , ώστε να αρθούν διαχωρισμοί, ανταγωνισμοί και άλλες υποτροπές στάσεων μεταξύ ενδιαφερόμενων σε συστεγαζόμενα κτίρια, όταν κι όπου σημειώνονται τέτοια φαινόμενα. Είναι ωφέλιμο για όλους μας να λειτουργούμε μέσα σε περιβάλλοντα όπου διέπονται από άμιλλα, αλληλεγγύη και συνεργασία για ένα κοινό αποτέλεσμα ,την παρεχομένη εκπαίδευση . Έτσι , διοικητικά αυτό αποσκοπεί στην πιο εύρυθμη λειτουργία της νέας σχολικής μονάδας με πρωταγωνιστικό το ρόλο των Δ/ντων ως προς την παιδαγωγική τους μέριμνα και του ή των Υποδιευθυντών όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ωστόσο είναι σκόπιμο στην παρούσα φάση ν' αποφευχθούν οι συγχωνεύσεις τμημάτων τάξεων για να αντιμετωπιστεί πιο ομαλά η αλλαγή και η σταθερότητα που είναι απαραίτητη για μας και τα παιδιά μας . Έτσι ,θεωρούμε ότι ενώ θα μας ωφελούσε μια διοικητική

αναβάθμιση της λειτουργία των σχολείων με συγχωνεύσεις διοικήσεων, παράλληλα με μια αναβάθμιση του ρόλου των διευθύνων της εκπαίδευσης , είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι συγχωνεύσεις τμημάτων τάξεων θα φέρουν τρομερές αλλαγές και οπισθοχώρηση στην πρόοδο και ανάπτυξη των μαθητευόμενων και θα δοκιμαστεί έντονα η αντοχή των Εκπαιδευτικών... και των Γονέων, δεδομένου του αριθμού προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε στην καθημερινή μας πρακτική λόγω των ελλείψεων υποδομών των Σχολείων ...και των πόλεων. Ακόμη, παιδαγωγικά αναμένεται η λήψη σοβαρών μέτρων ως προς τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη , τεκμηριωμένων ως προς την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας, της δυσκολίας του επιπέδου τάξης, της σύνθεσης των τάξεων και τέλος της εφαρμογής καινοτόμων προγραμμάτων δια την αποφυγή νέων άτοπων ενεργειών . Είμαστε υποχρεωμένοι να παραδεχτούμε ότι σε κάθε άλλη περίπτωση παρα-βιάζεται το δικαίωμα μας στην μόρφωση και στην εργασία! Πιστεύουμε ότι το Υπουργείο και οι υπεύθυνες Δ/νεις έχουν την πρόνοια να αντιληφθούν ότι τέτοιου είδους παραβιάσεις δημιουργούν κοινωνικές ανισότητες και λάθη που αποβαίνουν μελλοντικά εις βάρος της Πολιτείας (με την ευρύτερη έννοια!). Ευελπιστούμε ότι οι αποφάσεις σας κατόπιν σύνεσης και αλληλοστοχασμού θα επιφέρουν την σταθερότητα που επιζητούμε για την επιτυχία του «Νέου Σχολείου» που κι όλοι οραματιζόμαστε![...]

[...]Αλήθεια, γιατί να συμμετέχουμε σ' αυτήν αλλά και σε άλλες διαβουλεύσεις, αφού τελικά θα γίνει ό,τι έχει προαποφασιστεί; Σας θυμίζω τη διαβούλευση για τον τρόπο πρόσληψης των εκπαιδευτικών. Ε..κι εκεί εφάρμοσαν τα ακριβώς αντίθετα απ' αυτά που πρότεινε ο κόσμος που συμμετείχε. Μήπως ματαιοπονούμε; ή εκτονωνόμαστε για λίγο πληκτρολογώντας ή βαυκαλιζόμαστε με το ιδεολόγημα της ηλεκτρονικής δημοκρατίας μας; [...]

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Άρθρο 2 – <http://www.opengov.gr/ypepth/?p=613>

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 59 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο άρθρο.

Τα σχόλια της διαβούλευσης αναφορικά με τις πρόσθετες παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία συνενώσεων ιδρύσεων σχολίων αποτυπώνουν ένα μεγάλο εύρος απόψεων.

Οι απόψεις των συμμετεχόντων κινούνται πάνω σε τρεις βασικούς άξονες. 1^ο, τοπικά κριτήρια (ερήμωση της περιφέρειας, έλλειψη πολιτισμικής κοιτίδας από το χωριό κτλ), 2^ο, σύνδεση της δράσης συνενώσεων ιδρύσεων με οικονομικούς

λογούς (επιταγές της Τρόικας, Μνημόνιο, Καλλικράτης στην Παιδεία) και 3^{ov}, αμιγώς παιδαγωγικά κριτήρια (μαθητές ανά τάξη, κτηριακές υποδομές, χιλιομετρική απόσταση κτλ).

Αναλυτικότερα, στην πρώτη περίπτωση εμφανίζονται παρατηρήσεις και σχόλια τοπικού χαρακτήρα, συνήθως δια μέσου παραδείγματος συγκεκριμένου σχολείου, τα οποία επικεντρώνονται στις πολιτισμικές, οικονομικές αλλά και συναισθηματικές επιπτώσεις που θα έχει για την περιοχή και τους κατοίκους (ακριτικά και απομακρυσμένα χωριά) η απομάκρυνση της υπάρχουσας σχολικής μονάδας. Επίσης, κάποιοι συμμετέχοντες τονίζουν ότι είναι χρέος του κοινωνικού κράτους να παρέχει σχολική στέγη σε όλους μαθητές της επικράτειας (υπό την αρχή «όπου μαθητής και σχολείο»). Στο ίδιο πλαίσιο επισημαίνεται από τους συμμετέχοντες ότι θα πρέπει να συνυπολογιστεί η φιλοσοφία της αποκέντρωσης και της περιφερειακής ανάπτυξης. Υπό αυτό το πρίσμα, η εξέταση πρέπει να είναι περιπτωσιολογική και όχι κεντρική και καθολική. Αν μια περιοχή πληροί τα κριτήρια, αλλά ταυτόχρονα εμφανίζει ικανοποιητικούς δείκτες οικονομικής ανάπτυξης και μετοίκησης πληθυσμού, θα πρέπει να εξεταστεί μεμονωμένα.

Στη δεύτερη περίπτωση εμφανίζονται σχόλια, συγκρουσιακά κυρίως με την εν λόγω δράση του Υπουργείου Παιδείας ΔΒΜΘ, καθώς εκλαμβάνεται ως απόρροια της οικονομικής δυσχέρειας της χώρας (Τρόικα, Μνημόνιο). Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι οικονομικοί λόγοι ωθούν το Υπουργείο σε συρρίκνωση (αναφέρονται ως συγχωνεύσεις) των σχολικών μονάδων με μοναδικό στόχο την εξοικονόμηση πόρων. Στην ίδια υποκατηγορία εμφανίζονται και σχόλια που θέτουν παρόμοιο δίλημμα αλλά διαφορετικά διατυπωμένο. Εμφανίζουν θετική στάση, ως προς τη συνένωση σχολικών μονάδων, αλλά θέτουν ως αναγκαία και ικανή συνθήκη τους παιδαγωγικούς λόγους και όχι τους οικονομικούς. Η εξοικονόμηση πόρων, θα πρέπει, σύμφωνα με τα σχόλια αυτά, να επέλθει μόνο ως αποτέλεσμα και όχι να λειτουργήσει ως κριτήριο. **Το κεντρικό κριτήριο οφείλει να είναι καθαρά παιδαγωγικό (όφελος του μαθητή και της εκπαιδευτικής κοινότητας).** Δημιουργία δηλαδή σχολικών μονάδων με περισσότερους μαθητές και σύγχρονες κτηριακές υποδομές, ούτως ώστε να εφαρμόζονται αρτιότερα τα προγράμματα σπουδών, το

ωρολόγιο πρόγραμμα (σε εξαθέσια σχολεία και άνω) και οι καινοτόμες δράσεις του Υπουργείου Παιδείας.

Στη τρίτη κατηγορία το μεγαλύτερο μέρος των σχολίων είναι θετικά, ως προς τη διαδικασία συνενώσεων και ιδρύσεων σχολικών μονάδων, αλλά θέτουν βασικές προϋποθέσεις και κριτήρια που πρέπει να προσμετρηθούν. Ομαδοποιώντας τα κριτήρια αυτά, εξέχουσα σημασία έχουν οι κτηριακές υποδομές των επιλεγόμενων σχολικών μονάδων, η γεωγραφική θέση (γεωγραφικό ανάγλυφο, καιρικές συνθήκες, οδικό δίκτυο) η απόσταση (χιλιομετρικά και χρονικά προσδιορισμένη), τα δημογραφικά στοιχεία (αύξηση ή μείωση) του μαθητικού δυναμικού της κάθε περιοχής, καθώς και κριτήρια ψυχοκοινωνικής προσέγγισης (να μην διαταραχτεί ο ψυχισμός των παιδιών από μια πιθανή αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος, ορθότερη κοινωνικοποίηση σε πολυπληθή σχολεία σε σύγκριση με ολιγομελή τμήματα). Επιπροσθέτως, οι συμμετέχοντες επισημαίνουν ότι οι απομακρυσμένες και ακριτικές περιοχές πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης μεταχείρισης, έστω και αν οι υπάρχουσες σχολικές μονάδες εμπίπτουν στα κριτήρια συνενώσεων και ιδρύσεων.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

[...] έχει αρνητικές κοινωνικές συνέπειες (αστυφιλία, μαρασμός τοπικών κοινωνιών, ερήμωση περιφέρειας) αυξάνει τη σχολική διαρροή ιδιαίτερα για τις οικογένειες χαμηλού εισοδήματος δημιουργεί κινδύνους για τη σωματική ακεραιότητα των μαθητών λόγω μετακίνησης [...]

[...] Οι πρόσθετες παράμετροι κατά την άποψή μου που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι : 1) Το συμφέρον του μαθητή [...] 2) Το πραγματικό όφελος του μαθητή. Αναλυτικότερα: ο μαθητής που θα πάει στο καινούργιο σχολείο θα βρίσκεται σε ένα καλύτερο κτίριο; Ασφαλέστερο; Με περισσότερες δυνατότητες; [...] 3) Η μετακίνηση των μαθητών [...] 4) Η συνένωση να εστιάζει περισσότερο στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της και όχι στα οικονομικά και μόνο οφέλη [...]5) Η μη δημιουργία λυόμενων κτιριακών υποδομών για την κάλυψη των επιπλέον μαθητών. [...]6) Το σχολείο για τα παιδιά είναι το σπίτι τους. Και πριν μετακομίσουμε από ένα σπίτι σε ένα άλλο για οικονομικούς και μόνο λόγους λαμβάνουμε υπόψη και τον ψυχισμό των παιδιών που θα υποστούν μια τέτοια αλλαγή [...]

[...] Το συμφέρον των υπηρετούντων εκπαιδευτικών να παραμείνουν σε ολιγοθέσια σχολεία για να συνεχίσουν να παίρνουν το διόλου ευκαταφρόνητο επίδομα

ολιγοθέσιων και επίδομα θέσης προϊσταμένου ολιγοθέσιων. Το συμφέρον των διευθυντών και υποδιευθυντών των μεγαλύτερων "ατροφικών" σχολείων, που θέλουν να κρατήσουν το σχολείο σε λειτουργία για να παίρνουν το επίδομα διευθυντή και υποδιευθυντή (και τα μόρια) αλλά και συγχρόνως να έχουν μειωμένο ωράριο. Το συμφέρον των συνδικαλιστών που κρατούν ανοιχτά όλα αυτά τα σχολεία για να έχουν εκλογική πελατεία τους ευνοούμενους εκπαιδευτικούς. Το συμφέρον των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε ολιγομελή τμήματα 6-12 μαθητών, συνεισφέροντας βέβαια κάθε έτος με την ψήφο τους στη διατήρηση του συνδικαλιστικού status quo προσώπων του κλάδου μας [...]

[...] πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιομορφίες της ελληνικής πραγματικότητας (γεωγραφική θέση, δημογραφικό) καθώς επίσης το νέο πολυπολιτισμικό μοντέλο το οποίο διαμορφώνεται πρέπει να αντιμετωπίζεται με κάποια επιφυλακτικότητα [...]

[...] Σε κάθε περίπτωση βασικό κριτήριο πρέπει ν' αποτελέσει η ασφάλεια και η μη ταλαιπωρία των παιδιών. Οι όποιες αποφάσεις να έχουν ως αιτιολογία τους όχι το οικονομικό όφελος, αλλά την προσφορά καλύτερου σχολικού περιβάλλοντος και ανάλογων μορφωτικών αγαθών. Επίσης, για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι καινούργιοι, πρέπει να θυμίσω στη συνδικαλιστική μας ηγεσία (ΔΟΕ), ότι αποτελεί θέση του κλάδου η συγχώνευση των ολιγοθέσιων σχολίων, από τη δεκαετία του 1980 [...]

[...] Στο κείμενο διαβούλευσης αν και λαμβάνονται υπόψη κοινωνικά κριτήρια τα οποία αφορούν σε γεωγραφικά δεδομένα, δεν αναφέρονται σε άλλα, εξ ίσου σημαντικά, που έχουν σχέση με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, σε σύνδεση με ιδιαίτερους τύπους σχολείων όπως είναι τα Εσπερινά Γυμνάσια και Λύκεια. Τα σχολεία αυτά επιτελούν κοινωνικό έργο, το οποίο για πολλούς είναι σημαντικότερο από το εκπαιδευτικό, ιδιαίτερα σε υποβαθμισμένες περιοχές, όπως για παράδειγμα των Αχαρνών, Λιοσίων και άλλων περιοχών της Δυτικής Αττικής. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι σε ορισμένες από αυτές τις περιοχές, η πληθυσμιακή σύνθεση έχει μεταβληθεί ραγδαία τη τελευταία εικοσαετία και οι περισσότεροι μαθητές των εσπερινών, είναι μετανάστες, πρόσφυγες, παλιννοστούντες, κλπ πρώτης ή δεύτερης γενιάς καθώς και ρομά [...]

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Άρθρο 3 – <http://www.opengov.gr/yppepth/?p=612>

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 109 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο άρθρο.

Οι συμμετέχοντες υποστηρίζουν ότι οι συνενώσεις θα πρέπει να γίνουν λαμβάνοντας υπόψη την υλικοτεχνική υποδομή και την κτηριολογική επάρκεια των νέων σχολείων που θα φιλοξενήσουν τις νέες δομές. Επιπρόσθετα τονίζουν ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν εξατομικευμένα σχολεία τα οποία παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες όπως επίσης σχολεία που απαντώνται σε νησιωτικές και άλλες ακριτικές περιοχές.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι οι συνενώσεις- καταργήσεις – ιδρύσεις των σχολείων θα πρέπει να γίνουν με βάση τους νέους Καλλικρατικούς Δήμους, έτσι ώστε να μπορεί

να γίνεται καλύτερη διαχείριση των κονδυλίων που αφορούν στη μεταφορά των μαθητών και την ορθολογικότερη χρήση των κτιριακών τους υποδομών για την κάλυψη των τοπικών εκπαιδευτικών αναγκών.

Κάποιο άλλοι υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να ιδρυθούν Τεχνικές σχολές στις απομακρυσμένες περιοχές σύμφωνα με τις εκάστοτε τοπικές ανάγκες και πάντα σε διάλογο με την τοπική κοινωνία.

Κάποιοι από τους συμμετέχοντες συμφωνούν με τις συνενώσεις ιδίου τύπου σχολείων και τονίζουν ότι δεν δύναται να συνενωθούν σχολεία που για παράδειγμα ανήκουν στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση με Γενικά Γυμνάσια και Λύκεια καθότι δεν συνάδουν οι ανάγκες τους.

Μερικοί εκ των συμμετεχόντων υποστηρίζουν το εγχείρημα θα έπρεπε πρώτα να εφαρμοστεί πιλοτικά σε αντιπροσωπευτικές γεωμορφολογικά και πληθυσμιακά σχολικές μονάδες και εν συνεχεία να επεκταθεί καθολικά.

Ορισμένοι εκ των συμμετεχόντων παραθέτουν τις ανησυχίες τους όσον αφορά στις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν οι συνενώσεις στην περιφέρεια, καθώς πιστεύουν ότι θα επέλθει μαρασμός των τοπικών κοινωνιών, ερήμωση της περιφέρειας και αύξηση της σχολικής διαρροής.

Επιπρόσθετα υπάρχει η άποψη ότι δημιουργώντας πολυπληθή τμήματα σε σχέση με τα υπάρχοντα θα δυσχεράνει το έργο των εκπαιδευτικών και θα μειωθεί η αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Κάποιοι από τους συμμετέχοντες διαφωνούν με τις συνενώσεις εάν πρώτα δεν ρυθμιστούν οι οργανικές θέσεις που αφορούν στις σχολικές μονάδες που θα συνενωθούν.

Μερικοί τέλος από τους συμμετέχοντες παραπονιούνται για την διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης και κάποιοι εξ αυτών κατηγορούν για ειλημμένες αποφάσεις και για καταστρατήγηση του θεσμού του ορεngon.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

[..]Έχοντας υπηρετήσει 5 χρόνια στην άγονη γραμμή του Αιγαίου, εκεί που τοποθετούνταν εικονικά συνάδερφοι για να μοριοδοτούνται για τους καφέδες που πίνανε στο Mall, δεν θα σας προτείνω τι να κάνετε, αλλά τι να ΜΗΝ κάνετε. Τα σχολεία στα μικρά αυτά νησιά πέρα από την αποστολή τους στην εκπαίδευση, επιτελούν και κοινωνικό έργο, λειτουργούν σαν χώρος συνάντησης και πραγματοποίησης δραστηριοτήτων που δεν προσφέρονται σε μικρά μέρη. Εάν αποφασιστεί το κλείσιμο ακόμα και ενός τέτοιου σχολείου θα διαπράξατε ένα έγκλημα, με την πραγματική σημασία του όρου. Το ίδιο ισχύει και για σχολεία σε

ορεινές και παραμεθόριες περιοχές, όπου πιθανές συγχωνεύσεις και καταργήσεις μονάδων θα εκτοξεύσουν το ποσοστό της μαθητικής διαρροής. [..]

[..]ΕΙΜΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΜΕ ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ. ΘΕΩΡΩ ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΜΟΝΟΘΕΣΙΑ-ΔΙΘΕΣΙΑ) ΠΡΩΤΑ ΚΑΙ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΟΛΑ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥΣ , ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ. ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙ Η ΑΣΦΑΛΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ , Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟΥΣ 25, ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ. ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΤΟ ΟΡΓΙΟ ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ ΑΥΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ. ΕΠΙΣΗΣ ΣΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ[..].

[..]Η πρόταση που έχω να κάνω αφορά όλα τα σχολεία σε ένα "Καλλικρατικό" δήμο δηλαδή η συνένωση όπου δεν μπορεί να αφορά κτήρια σχολείων να αφορά απαραίτητα την διοίκηση των σχολείων αυτών και κατά συνέπεια και τις οργανικών θέσεις δασκάλων και καθηγητών στα σχολεία αυτά. Εξηγούμαι: Σε ένα "Καλλικρατικό" Δήμο να υπάρξει μία διεύθυνση των σχολείων της περιοχής και ένα γραφείο διεύθυνσης(στην έδρα του δήμου) με ένα/μία διευθυντή εκπαίδευσης, του/ης οποίου/ας το γραφείο θα είναι συνδεδεμένο άμεσα και ηλεκτρονικά(δίκτυο, κάμερες εγκατεστημένες) με τα υπόλοιπα σχολεία που θα έχει κάτω από την διοίκησή του/ης, δηλαδή τα "παραρτήματα" των σχολικών μονάδων. Στα παραρτήματα αυτά των σχολικών μονάδων της περιοχής του δήμου να υπάρχει από ένας/μία "τμηματάρχης" εκπαιδευτικός κάτι σαν το/η σημερινό/η διευθυντή/τρια του σχολείου. "Υποδιευθυντής/τρια" να είναι είτε κάποιος αρχαιότερος καθηγητής είτε κάποιος καθηγητής που θα έχει μειωμένο ωράριο και θα εκτελεί χρέη διοικητικού υπεύθυνου και συνεργάτη του/ης "Τμηματάρχης". Αυτό είναι κατά την γνώμη μου το διοικητικό μοντέλο που θα αποδώσει τα μέγιστα την νέα εποχή των αλλαγών που ζούμε. [..]

[..]Είναι προφανές ότι το ίδιο το σχολικό κτίριο σήμερα αποτυγχάνει να εμπνεύσει και να δώσει το παράδειγμα μιας βιώσιμης Ευρωπαϊκής χώρας. Πολλά σχολεία βρίσκονται πάνω σε οδικούς άξονες, δίπλα σε βενζινάδικα ή στάβλους, κοντά σε βιοτεχνικές ή βιομηχανικές μονάδες που ρυπαίνουν, με αποτέλεσμα τα παιδιά που είναι πιο ευαίσθητοι οργανισμοί να εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα θορύβου και ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Τα περισσότερα σχολικά κτίρια είναι σαν φυλακές και αποτελούν πρότυπο προς αποφυγή, είναι ενεργειακά σπάταλα και με πλήρη απουσία του φυσικού στοιχείου, με το τσιμέντο και τα κάγκελα να κυριαρχούν στις αυλές. Ένα ένα γκρεμίστε τα και ξαναφτιάξτε τα αλλιώς! Κάντε ότι μπορείτε ώστε στα επόμενα 100 χρόνια να αποκτήσουν ενεργειακή αυτονομία με εξοικονόμηση

ενέργειας, βιοκλιματικό σχεδιασμό, χρήση φυσικών, μη τοξικών υλικών καθώς και χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η εκπαίδευση δεν γίνεται μόνο μέσα σε τάξεις. Οι μικροί άνθρωποι που μπαίνουν εκεί μέσα μεγαλώνουν και γίνονται μεγάλοι άνθρωποι, με τη συνείδησή τους τι γίνεται; [..]

ΘΕΜΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ: Άρθρο 4 – <http://www.opengov.gr/yppepth/?p=611>

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 17 σχόλια κατατέθηκαν στο συγκεκριμένο άρθρο.

Ερώτημα 4: Εφόσον το ερωτηματολόγιο αυτό απηχεί τις επίσημες επιστημονικές θέσεις του συλλογικού σας φορέα, παρακαλούμε να αναφέρετε εάν και τι είδους διαδικασίες εσωτερικής διαβούλευσης έλαβαν χώρα, προκειμένου να καταλήξετε στη διαμόρφωση της τελικής σας στάσης απέναντι στο θέμα.

Οι συμμετέχοντες συμφωνούν ότι οι θέσεις τους απηχούν στις επίσημες θέσεις του συλλογικού τους φορέα. Πρώτα υπήρξε ενημέρωση προς όλους τους αρμόδιους φορείς. Εν συνεχεία υπήρξαν εσωτερικές διαβουλεύσεις των φορέων εκπαίδευσης και των συλλόγων γονέων και σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξε διαβούλευση μεταξύ των φορέων εκπαίδευσης. Οι θέσεις τους είναι προϊόν γενικών συνελεύσεων με την συμμετοχή και εξωσυλλογικών προσώπων (πχ. κάτοικοι περιοχών, θεσμικά πρόσωπα).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

[...]Οι τελικές μας θέσεις απέναντι στο θέμα της συγχώνευσης των σχολικών μονάδων και τα σχόλια που αναρτήθηκαν στις προηγούμενες ερωτήσεις της διαβούλευσης, αποτελούν προϊόν εσωτερικών διεργασιών και διαμορφώθηκαν ύστερα από εισήγηση ομάδας εκπαιδευτικών του σχολείου μας και εκτεταμένη συζήτηση- ανάλυσή της από την ολομέλεια του συλλόγου διδασκόντων κατά τη συνεδρίασή της την 21-1-2011. [...]

[...]Η τελική πρότασή μας προέκυψε αφού είχαν προηγηθεί: 1) Συζητήσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών. 2) Συζητήσεις με γονείς και κηδεμόνες και τους μαθητές του σχολείου μας 3) Ευρεία συγκέντρωση και συζήτηση στην οποία συμμετείχαν ο Αντιδήμαρχος και δημοτικοί σύμβουλοι, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και κηδεμόνες και μαθητές του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου Ξηροκαμπίου και εκπρόσωποι τοπικών φορέων. [...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΝ ΜΕΡΟΣ

ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

1. Εκπαιδευτικοί φορείς

- 1ο & 3ο ΕΠΑΛ & 4ο ΣΕΚ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
- ΕΛΜΕ Φλώρινας
- Πάνος Κατσούλας, εκπ/κός, πρόεδρος Β' ΕΛΜΕ-Κ
- Σύλλογος Διδασκόντων ΓΕΛ Ξηροκάμπου Λακωνίας
- ΠΑΣΚ καθηγητών Α' ΕΛΜΕ Αχαΐας

2. Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων (ΣΓΚ)

- ΣΓΚ 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου – Ίδρυμα Χατζηκώνστα
- ΣΓΚ 56^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών
- ΣΓΚ 73ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών
- ΣΓΚ 47^{ου} Γυμνασίου Αθηνών
- ΣΓΚ Γυμνασίου Κρουονερίου
- ΣΓΚ 3^{ου} και 15^{ου} Δημοτικών Σχολείων Χαλανδρίου
- ΣΓΚ 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηλιούπολης
- ΣΓΚ 18^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηλιούπολης
- ΣΓΚ Γυμνασίου Παντάβρυσου Καστοριάς
- ΣΓΚ Δημοτικού Σχολείου Δολιανών
- ΣΓΚ Δημοτικού Σχολείου Ροδόπολης
- ΣΓΚ Γυμνασίου Ροδόπολης
- ΣΓΚ /δημοτικού και Νηπιαγωγείου Διλινατών Κεφαλονιάς
- ΣΓΚ Δημοτικού Σχολείου Ριζίων
- ΣΓΚ Δημοτικού Σχολείου Αμυγδαλεών
- ΣΓΚ Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης Βοΐου Κοζάνης